

HANDLEIDING VOOR DE
PAARS-KRANT

In deze handleiding vind je meer info over de artikels in de PAARS-krant. Ook staan er bij ieder besproken artikel suggesties die je kan gebruiken in de les.

Per leerjaar houden we ons aan een thema. Dit doen we zodat scholen makkelijker de nieuwe eindtermen kunnen halen, die vanaf september 2019 opgelegd worden aan leerlingen van het eerste en tweede middelbaar. Maar ook zodat niet ieder jaar hetzelfde thema wordt besproken. Hieronder een opsomming van de thema's:

1ste middelbaar: seksuele oriëntatie

2de middelbaar: gender

3de middelbaar: coming-in & coming-out

4de middelbaar: godsdienst

5de middelbaar: transgenders

6de middelbaar: de LGBTQ+-wereld

Samenvatting: korte versie van het artikel.

Didactische suggestie: voorstel om het artikel te bespreken in een schoolvak.

Methodiek: mogelijke optie van een te gebruiken methodiek. De methodieken naar waar we doorverwijzen zijn bestaande publicaties van o.a. LGBTQ+-verenigingen. Zo gebruiken we *'Bank Vooruit'* (çavaria), *'Gender in de Blender'* (Dienst Diversiteit en Gelijke Kansen van de Provincie Vlaams-Brabant), *'Recht op Liefde'* (Merhaba) en de online methodieken van *'Schooluitdekast.be'* (Wel Jong Niet Hetero en çavaria). Alle methodiekenbundels zijn online gratis te downloaden op www.paars.today. De bundel *'Recht op Liefde'* kan je gratis verkrijgen via info@joen.be.

Drukwerk: flyers/folders/brochures die aansluiten bij het artikel. Dit is zowel informatief voor de leerkracht als interessant voor een leerling die zich meer (persoonlijke) vragen stelt omtrent het thema. Al het drukwerk vind je terug in het campagnepakket van Paars en kan je gratis bijbestellen via info@joen.be.

Extra info: meer info die aanleunt bij het artikel, de didactische suggestie of bij de methodiek.

Titel artikel: Hetero-norm mag in de kast

Samenvatting:

In het artikel lees je de ervaring van hoe Jeroen het 'uit de kast komen' heeft beleefd. Hij vraagt zich af waarom dit verwacht wordt van LGBTQ+.

Didactische suggestie:

- Bespreek met je leerlingen de laatste zinnen van de eerste alinea. Wat is volgens de maatschappij de norm en wat beschouwen we als 'anders'?
- Je kan leerlingen bewust maken van stereotype denkbeelden. Bijvoorbeeld: als een 16-jarig meisje spreekt over 'mijn lief', denk je dan automatisch aan een jongen? Laat leerlingen in kranten, tijdschriften, schoolboeken, reclame, ... op zoek gaan naar voorbeelden waar we eens iets anders zien dan hetero koppels. Zo kunnen we aantonen wat de maatschappij als 'norm' beschouwt. Of is er verandering op komst?
- Bij de laatste zin 'kan er niet gewoon een norm zijn dat iedereen recht heeft op geluk?' kan de link gelegd worden naar de mensenrechten. Wat zijn de mensenrechten? Voor wie gelden ze? Bestaat het recht op geluk?
- Bekijk de Im 'Love, Simon'. De Im vertelt het verhaal over een jongen die een groot geheim verbergt voor zijn vrienden, klasgenoten en familie; hij is namelijk homoseksueel. Wanneer zijn geheim in gevaar komt moet Simon iedereen onder ogen komen. Dit verhaal speelt zich af in de leefwereld van leerlingen. Vervolgens bespreek je hoe het voor een jongere moet zijn om met zo'n geheim te zitten en hoe we de wereld toegankelijker kunnen maken voor LGBTQ+, te beginnen met de directe schoolomgeving.

Methodiek:

- *Bank vooruit*

'Omgekeerde Wereld' (pagina 47-48). Deze methodiek is ook online te vinden op schooluitdekast.be.

'Mijn beste vriend is holebi' (pagina 42-44).

- *Gender in de Blender*

'Werken met getuigenissen' (met invulpagina voor leerlingen) (pagina 109-128).

- *Recht op Liefde*

'Normen en waarden spel' (pagina 28.)

Drukwerk:

- Folder *Min19*.
- Folder *T-Jong*.

Extra info:

De DVD 'Love, Simon' kan je gratis huren door een mail te sturen naar info@joen.be.

Reclame met LGBTQ+-mensen

- <https://www.youtube.com/watch?v=nFO7oO7YMt8&feature=youtu.be&fbclid=IwAR38QbvYeoMDoVXRFpErCKDACKwq8cCfe548j45DUny9-VqSOBc3YXW4nU>
- https://www.youtube.com/watch?v=pxTh-9OzydA&feature=player_embedded
- <http://www.holebi.info/phpnews/kortnews.php?action=fullnews&id=15589>

Pagina in krant: 2
Gericht naar: 3de middelbaar

Titel artikel: “Help! Mijn kind is geen hetero”

Samenvatting artikel:

“Janet”, dat woord hebben de schrijfster van het artikel en haar man vroeger wel eens gebruikt, als ze het hadden over iemand die homo was. Intussen zat hun puberzoon, waarvan ze niet wisten dat hij homo was, vijf jaar lang in de knoop met zichzelf. De schrijfster is nu voorvechtster van gelijke kansen voor LGBTQ+-personen en medestichtster van een Antwerpse organisatie voor ouders van holebi's: 'Trotse Ouders'.

Didactische suggesties:

- Als lesinstap kan je werken met een padlet (<https://nl.padlet.com>) en de leerlingen laten brainstormen over dit onderwerp. Vervolgens kan je de leerlingen verdelen in groepjes en werken met rollenspel. Hoe zouden leerlingen zelf reageren?
- Je kan leerlingen laten zoeken naar getuigenissen (YouTube) waarbij LGBTQ+-mensen vertellen over de reacties van hun ouders of getuigenissen van ouders zelf. Eventueel kunnen leerlingen iemand interviewen.
- Leerlingen kunnen op internet op zoek gaan naar andere organisaties die LGBTQ+-mensen willen steunen.

Methodiek:

Bank vooruit

'Stoere Homo': stilstaan bij vooroordelen in onze maatschappij (pagina 27-28).

Extra info:

- www.trotseouders.be
- www.berdache.be (ouders van genderkinderen).

Pagina in krant: 2

Gericht naar: 1ste en 2de middelbaar

Titel artikel: Test je gender-kennis

Samenvatting artikel:

Spelletje om de juiste gender met het juiste symbool te verbinden. De symbolen die afgebeeld zijn zitten ook (abstract) verwerkt in het beeldmerk.

Didactische suggestie:

- Laat leerlingen op internet de symbolen opzoeken.

Mogelijke website: www.anunnakiray.com/all-the-gender-symbols/

- Leerlingen kunnen de begrippen die te vinden zijn op de website vertalen naar het Nederlands; www.itspronouncedmetrosexual.com/2013/01/a-comprehensive-list-of-lgbtq-term-definitions/

Oplossingen gendersymbool verbinden met de juiste term:

Symbool 1 = Pangender. Het symbool dat afgebeeld staat is eigenlijk het symbool voor de term 'pangender'. Het woord 'pangender' staat niet in de lijst in de rechterkolom, daarom raden we aan om het eerste symbool niet te verbinden met het woord 'panseksueel'. Uiteraard kan je ook gewoon het woord 'panseksueel' aanpassen naar 'pangender', dan kan je de twee wel met elkaar verbinden.

Symbool 2 = Transgender

Symbool 3 = Demiboy

Symbool 4 = Genderqueer

Symbool 5 = Bigender

Symbool 6 = Bigender

Oplossingen gendersymbool zoeken in het beeldmerk.

Download het document 'Opdeling Logo' dat te vinden is op www.paars.today.

Klik hiervoor in de menubalk op 'Leerkrachten'.

Pagina in krant: 3
Gericht naar: alle jaren

Titel artikel: “Kunnen we die kast eindelijk aan flarden zagen?”

Samenvatting:

In het artikel licht Tom De Cock toe dat er toch nog veel werk aan de winkel is, ondanks het feit dat hij zich als homo in Antwerpen, België nog nooit gediscrimineerd heeft gevoeld. Hij vertelt dat hij het geluk heeft als homo in België te zijn geboren, maar durft ook kritische vragen te stellen.

Didactische suggesties:

- Dit artikel kan als basis gezien worden voor de rest van de krant, dus je kan eenvoudig linken leggen naar andere artikels: Hoe doen andere landen het? ('Toppers en Floppers', p. 4) Geloof en LGBTQ+ (p. 8-9), 'Heteronorm mag in de kast' (p. 2)
- Mensenrechten opzoeken en afoetsen of deze gelden voor LGBTQ+-mensen in België en de rest van de wereld.
- België is op veel vlakken een voorbeeldland voor LGBTQ+-mensen. Laat leerlingen belangrijke kantelpunten op een tijdlijn plaatsen (homohuwelijk, homo's mogen bloed geven etc.).
- Een leerling kiest een land (bv. land van herkomst) en zoekt uit hoe het daar zit met de rechten van LGBTQ+-mensen. Leerlingen presenteren hun land. De klas maakt een rangschikking van de landen: in welk land zouden LGBTQ+-mensen het liefst wonen?

Methodiek:

- *Bank vooruit*

'Blikken en blozen' (pagina 19). Deze methodiek is ook online beschikbaar op schooluitdekast.be

'De outcast' (pagina 20). Deze methodiek is ook online te vinden op schooluitdekast.be.

'Bank vooruit': 'Leila vertelt / Senne vertelt': met te kopiëren invulpagina's voor leerlingen (pagina 21-26).

- *Gender in de Blender*

'In de spiegel' (pagina 79-81).

- *Recht op Liefde*

'Zet een stap voorwaarts' (pagina 27-29).

Extra info:

In 2017 diende minister van Volksgezondheid De Block een wetsontwerp in zodat homo's onder strenge voorwaarden toch bloed mogen geven. Laat leerlingen hierover kritisch informatie opzoeken (bron: <https://www.demorgen.be/binnenland/homo-s-mogen-ook-bloed-geven-behalve-als-ze-seks-hebben-b88a654c/>)

Actuele kwestie: Brunei voert doodstraf door steniging voor homoseksualiteit, wereldsterren reageren (bron: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/04/03/brunei-nieuwe-streng-straffen-voor-holebi-s-van-kracht/> en <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/04/06/luxehotels-brunei-sluiten-hun-pro-elen-op-sociale-media-af-na-k/>)

Bij artikel 'toppers en Floppers' staat een link naar zo'n rangschikking: <https://rainbow-europe.org/country-ranking>

Titel artikel: Is jouw school LGBTQ+-friendly?

Samenvatting:

Enkele leerlingen en leerkrachten vertellen hoe het thema aan bod komt in de lessen en wat er nog gedaan moet worden rond LGBTQ+ op school.

Didactische suggesties:

- Laat leerlingen eerlijk en kritisch nadenken over hoe LGBTQ+-friendly jullie school is. Kwam dit al eens aan bod in de lessen? Wat willen ze hierover te weten komen? Heerst er een open klimaat? Kunnen leerlingen terecht bij iemand als ze hierover willen praten? Naar wie zouden ze gaan om hierover te praten? Zijn er schoolregels rond 'liefjes'? Welke score krijgt jouw school als LGBTQ+-school?
- Je kan leerlingen eerst in kleine groepjes laten werken via de placemat-methode. Ideeën kunnen gedeeld worden via een Padlet (<https://nl.padlet.com>). Als afsluiter kan de klas drie concrete voorstellen voor de leerlingenraad of de directie formuleren.
- Gebruik de vragen om tot cijfers te komen. Laat leerlingen via mentimeter (<https://www.mentimeter.com/>) stemmen op stellingen. Gebruik de resultaten om te rekenen in de wiskundeles.
- Leerlingen stellen een enquête op en laten deze invullen door leerkrachten en leerlingen uit verschillende klassen en studierichtingen. Om tijd te besparen kan je ook met een algemene poll/ brievenbus in de refter werken bijvoorbeeld. Onderzoekresultaten worden verzameld en geanalyseerd. Gebruik eventueel software om resultaten samen te vatten (gra ek maken in excel, poster maken in Canva etc.).

Methodiek:

- *Gender in de Blender*
 - 'Omgaan met genderdiversiteit' (pagina 131-133).
 - 'Genderpaspoort' (pagina 63-67).
- *Schooluitdekast.be*
 - 'Opdelen: Onschuldig'

Extra info:

- Op schooluitdekast.be vind je meer info om te werken aan een holebi- en transgendervriendelijke school.
- Zie ook artikel 'start je eigen GSA' op pagina 10 en op www.paars.today

Pagina in krant: 4

Gericht naar: 6de middelbaar

Titel artikel: Toppers en floppers

Samenvatting:

Dit artikel is een overzicht van verschillende landen en culturen waar de LGBTQ+-gemeenschap aanvaard en niet aanvaard is.

Didactische suggesties:

- Laat leerlingen de LGBTQ+-ranking opzoeken. Op de website rainbow-europe.org vind je verschillende (Engelse) schematische voorstellingen die leerlingen kunnen interpreteren.

Op welk criterium scoort België minder goed? Wat zijn opvallende verschillen tussen landen? Hoe wordt de ranking bepaald?

- Laat leerlingen op de wereldkaart de landen waar LGBTQ+ aanvaard is in het groen kleuren. Laat de

leerlingen op de wereldkaart de landen waar LGBTQ+ niet aanvaard is in het rood kleuren.

- Geef de leerlingen een lijst met mensenrechten. Laat ze bekijken welke mensenrechten met betrekking tot LGBTQ+ geschonden worden.

- Laat de leerlingen zelf ideeën bedenken hoe we beetje bij beetje ervoor kunnen zorgen dat de LGBTQ+-gemeenschap overal ter wereld aanvaard wordt.

Methodiek:

Bank vooruit

'Holebirechten wereldwijd' (pagina 49-52).

Deze methodiek is ook online te vinden op schooluitdekast.be.

Extra info:

Raadpleeg zeker Amnesty International rond mensenrechten en LGBTQ+.

Pagina in krant: 5

Gericht naar: 5de middelbaar

Titel artikel: “In het leger kan ik mezelf zijn”

Samenvatting:

Kapitein Adeline Marez werkt al sinds haar achttiende bij Defensie, maar pas sinds enkele maanden als vrouw. In dit artikel wordt uitgelegd hoe zij en haar werkomgeving omgegaan zijn met het proces van man naar vrouw.

Didactische suggesties:

- Maak een lijst van beroepen die als ‘mannelijk’ getypeerd worden en een lijst van ‘vrouwelijke’ beroepen. Hoe komt het dat we deze beroepen zo indelen? Welke vaardigheden/competenties zijn belangrijk in deze beroepen?

Koppel terug naar de klas: welke vaardigheden/competenties herkennen leerlingen bij zichzelf of klasgenoten (gebruik hiervoor eventueel het talentenspel). Kunnen deze competenties eenvoudig worden ingedeeld in mannelijk/vrouwelijk? Kunnen we beroepen zo indelen?

- Leerlingen onderzoeken welke stereotypen over mannen en vrouwen bestaan. Is dit biologisch te verklaren? Welke stereotypen zijn er de laatste jaren doorprikt?

Als iemand van geslacht verandert, veranderen dan zijn/haar eigenschappen?

- Discussie met leerlingen: Wat met transgenders in sport? Sport wordt steeds opgedeeld in mannelijke en vrouwelijke competitie. Waarom? Wat dan te doen met transgenders?

Dit heeft uiteraard geen eenduidig antwoord. Meer info: <https://www.cavaria.be/mediatheek/transgenders-in-de-sport-een-informerende-en-richtinggevende-brochure-voor>

Methodiek:

- *Gender in de Blender*

‘Werken met getuigenissen’ (pagina 109-128).

- *Schooluitdekast.be*

‘Lesmap Three Generations’

Drukwerk:

- Brochure *Trans*@school*

- Folders *T-jong*

- Flyer *Transgender Infopunt*

Extra info

In 2018 werd op Eén de reeks M V X uitgezonden. In deze reeks worden 5 Vlaamse personen gevolgd tijdens hun transitieproces. Je kan fragmenten van de reeks online terugvinden.

Pagina in krant: 5

Gericht naar: 1ste, 2de en 3de middelbaar

Titel artikel: Coming-out!

Samenvatting:

Verhalen van hoe er werd gereageerd op de coming-out van verschillende personen.

Didactische suggesties:

- Tijd voor een klasgesprek: Wie kent er iemand die LGBTQ+ is? Hoe ben je dat te weten gekomen? Hoe heb je gereageerd?
- Maak casussen en laat leerlingen de casus naspelen voor de klas. Er wordt nadien besproken wat ze vinden van de reacties van bijvoorbeeld de ouders, de vrienden etc. Deze casussen zijn waargebeurd, dit zeker benadrukken.

Methodiek:

- *Gender in de Blender*

'Werken met getuigenissen' (pagina 109-128).

'Gendercarrousel' (pagina 105-108).

'Genderkwis' (pagina 45-52).

'Genderlabels' (pagina 103).

- *Bank vooruit*

'Schaap vooruit': inleven in de leefwereld van holebi's en leren omgaan met gevoelens (pagina 29-41). Deze methodiek is ook online terug te vinden op schooluitdekast.be.

- *Recht op Liefde*

'De 'Genderbread' Persoon' (pagina 35-37).

'De Identiteitscirkel' (pagina 21-22).

Drukwerk:

- Folder *Min19*

- Folder *T-jong*

Extra info:

Het Impje van 'Genderkoek' van WJNH is ideaal om de 'Genderbread Person' voor te stellen aan leerlingen (zie www.paars.today; 'Meer').

Pagina in krant: 6

Gericht naar: 6de middelbaar

Titel artikel: “Euh... Polyamowatte?!”

Samenvatting artikel:

Polyamorie betekent letterlijk ‘meerdere liefdes’. Een polyamoreuze persoon staat open voor meer dan één romantische relatie tegelijkertijd. Belangrijk is dat alle partners toestemming geven en dat ze van allen op de hoogte zijn.

Didactische suggesties:

- Polyamorie klinkt in onze cultuur niet zo bekend. Nochtans is dit niets nieuw. Laat leerlingen huwelijken en relaties in verschillende culturen vergelijken. Je kan bijvoorbeeld de Kameroense polygame cultuur vergelijken met de westerse monogame cultuur. Welke andere varianten van het huwelijk bestaan er?

Laat leerlingen culturen met andere relatievormen aanduiden op de kaart.

- Hoe open ben jij?

Leerlingen vullen de test in op www.paars.today. Nadien kan je in een klasgesprek of via stellingspel leerlingen hun mening laten uiten.

Werkvormen voor een klasgesprek: lege stoel, carrousel discussie, stelling op een touw, ...

Titel artikel: “Ook de zorgzame kant van mijn zoon ontwikkelen”

Samenvatting artikel:

Moeder Evi probeert haar kinderen op te voeden zonder stereotypering. Ze wil ze genderneutraal opvoeden. Het verbaast haar hoe ze op jonge leeftijd al in hokjes denken. Genderneutraal opvoeden en traditionele rollenpatronen doorbreken is een mogelijke oplossing.

Didactische suggesties:

- Laat leerlingen zeggen of ze bij een bepaald woord meteen aan ‘mannelijk’ of aan ‘vrouwelijk’ denken. Het kan gaan over karaktereigenschappen, kleuren, sporten, beroepen etc. Bij mannelijke woorden moeten ze bijvoorbeeld de linkerhand opsteken, bij vrouwelijke de rechterhand (of rechtstaan/gaan zitten). Je kan ook ‘4 woorden op een rij’ spelen. Leerlingen leggen uit welk woord volgens hen niet in het rijtje thuishoort (blauw, roos, bal, auto). Wordt er al snel gesproken in stereotypen?

- Herkennen leerlingen deze stereotypen (bv: meisje had vroeger allemaal roze poppenspeelgoed)? Zijn er leerlingen die (on)bewust deze stereotypen doorbreken (bv: meisje voetbalt)?

Bestonden deze stereotypen altijd al in de geschiedenis? (zie bv. : kunstwerken)

- Hoe kijkt biologie naar gender? Leg uit wat het x- en y-chromosoom is. Alle jongens in de klas hebben dus het y-chromosoom. Zijn alle jongens hetzelfde? Beschrijf de jongens in de klas met een aantal kernwoorden (bv: stoer, grappig, sportief, creatief etc.). Doe dit ook met de meisjes. Niet alle ‘jongens woorden’ zullen hetzelfde zijn. Misschien zijn er woorden die zowel bij jongens als meisjes gebruikt worden.

Misschien kunnen we niet meer spreken van mannelijk of vrouwelijk, maar van een continuüm? Dit kan gekoppeld worden aan genderneutrale wc’s, keuze M / V / X, ...

- Wat ligt er biologisch vast en wat bepaalt de cultuur? (nature-nurture-discussie)

Methodiek:

- *Gender in de Blender*

‘Sekse / Gender / Oriëntatie’ (pagina 73-78)

‘Genderbending’ (pagina 87-93)

‘Opvoeding en boodschappen’ (pagina 153-163) sluit ook aan bij dit artikel.

- *Schooluitdekast.be*

‘M/V/X: Wat zegt een foto?’

- *Recht op Liefde*

‘Genderstereotypen’ (pagina 38).

Extra info:

Zie websites over genderneutraal opvoeden.

Pagina in krant: 7
Gericht naar: alle jaren

Titel artikel: “Ik heb nog nooit haatberichten gekregen”

Samenvatting artikel:

Blogger en Instagram Influencer Dennis Van Peel is homoseksueel. We krijgen antwoord op de vraag of hij haatberichten krijgt op foto's waarop hij kust met zijn vriend.

Didactische suggesties:

- Ga als leerkracht op zoek naar foto's van LGBTQ+-personen en die dit openbaar posten (bv. op Instagram). Wat vinden de leerlingen daarvan? Gaan sommige foto's erover? Hoe zouden ze reageren als de persoon hetero zou zijn? Is er invloed van sociale media? Voor- en nadelen van sociale media. Dit kan vorm krijgen door middel van een stellingenspel.

Methodiek:

Gender in de Blender

'Hoe aanvaardbaar?' (pagina 151-153).

'Werken met getuigenissen' (pagina 109-128).

Drukwerk:

- Folder *Herkennen & Rapporteren*

- Gids *Opvallen & Rechtslaan*

Meer info:

In *Bank Vooruit* vind je op pagina 39-41 stellingen die je kan gebruiken om aan te halen in de klas.

Pagina in krant: 7

Gericht naar: 6de middelbaar

Titel artikel: Wie roze wast, stinkt het hardst

Samenvatting:

Het artikel kijkt kritisch naar organisaties die LGBTQ+-friendly zijn. Er zijn bedrijven die de LGBTQ+-gemeenschap enkel aan zich willen binden uit winstoogpunt. Dit heet pinkwashing.

Didactische suggestie:

Je kan leerlingen aanmoedigen om zelf een actie op te starten. Bekijk de Inspiratiegids voor scholieren van Paars voor meer ideeën. Ze kunnen eventueel het materiaal dat ze maken verkopen; het doel is niet om winst te maken, maar om hun steun te betuigen aan de LGBTQ+-gemeenschap.

Pagina in krant: 8

Gericht naar: 3de middelbaar

Titel artikel: “Veel belangrijker als de coming-out is de coming-in: jezelf accepteren”

Samenvatting:

Pink Marrakesh is een organisatie die LGBTQ+-mensen, afkomstig uit de moslimgemeenschap opvangt en hiermee in gesprek gaat.

Didactische suggestie

- Er kan door verschillende leerkrachten Levensbeschouwing een project opgezet worden waar alle leerlingen aan deelnemen. De leerkrachten treden op als expert. Er wordt telkens vertrokken vanuit drie vragen: 1. Wat weet je over dit geloof? 2. Wat denk je dat het geloof zegt over LGBTQ+? 3. Hoe denk jij dat LGBTQ+-mensen dit geloof zelf ervaren? De leerkracht kan aan de slag gaan met het heilig boek van de eigen overtuiging. Laat leerlingen eventueel zelf interpreteren wat er in het boek staat.

- Je kan dit project ook kleinschaliger aanpakken met een hoekenwerk in de klas.

In deze les kan je het thema ‘homoseksualiteit’ (of breder: LGBTQ+) bespreken door hoekenwerk. Je deelt je klas in vier groepen en bespreekt per hoek één van de wereldgodsdiensten. Je laat ze vergelijken en ontdekken met andere godsdiensten. Als synthese kunnen leerlingen een godsdienst en hun kijk op LGBTQ+ voorstellen. Of via een stellingenspel kan informatie met de klas gedeeld worden.

Methodiek:

- *Schooluitdekast.be*

‘SilentStories’

- *Recht op Liefde*

‘Visies over seksuele diversiteit en religie’ (pagina 55).

‘Leren argumenteren over seksuele diversiteit’ (pagina 54).

- *Gender in de Blender*

‘Werken met getuigenissen’ (pagina 109-128).

- *Bank vooruit*

‘Omgekeerde Wereld’ (pagina 47-48).

Deze methodiek is ook online te vinden op schooluitdekast.be.

Drukwerk:

Verhalenbundel *Stille Stemmen*.

Extra info:

- <https://www.samsam.net/godsdiensten>

- Zie ook andere artikels over geloof en LGBTQ+ op p. 8-9.

Pagina in krant: 8

Gericht naar: 6de middelbaar

Titel artikel: Boeddhisme: LGBTQ+ anders bekeken

Samenvatting artikel:

Het Boeddhisme is van alle religies het tolerantste tegenover huwelijken met twee mensen van hetzelfde geslacht. Andere godsdiensten staan hier minder tolerant tegenover.

Didactische suggesties:

- De leerlingen zoeken in de atlas de 5 landen waar het Boeddhisme het meest voorkomt en duiden deze 5 landen aan op een blinde kaart. Hierbij zoeken ze ook de juiste percentages op van het aantal personen met het Boeddhistische geloof. Ter vergelijking kunnen ze opzoeken hoeveel procent van de Belgische bevolking zichzelf boeddhistisch noemt. Met deze percentages kan er dan gerekend worden in vraagstukken.

- In deze les kan je het thema 'homoseksualiteit' (of breder: LGBTQ+) bespreken door hoekenwerk. Je deelt je klas in vier groepen en bespreekt per hoek één van de wereldgodsdiensten. Je laat ze vergelijken en ontdekken met andere godsdiensten. Als synthese kunnen leerlingen een godsdienst en hun kijk op LGBTQ+ voorstellen. Of via een stellingenspel kan informatie met de klas gedeeld worden.

- Maak een ctief eiland waar alle religies samenwonen. Laat de leerlingen een eigen ideologie creëren over dat eiland, waar alle culturen en religies samenleven. Deze ideologieën moet verband houden met de heilige boeken van elke religie. Ook moeten deze het thema: 'Homoseksuele huwelijken' omvatten (of breder: LGBTQ+). De leerlingen werken deze ideologieën op een creatieve manier uit.

Methodiek:

- *Schooluitdekast.be*

'Silent Stories'

- *Gender in de Blender*

'Genderverhalen in de wereld' (pagina 135-146).

- *Recht op Liefde*

'Religie of cultuur?' (pagina 51-52).

Extra info:

- <https://www.samsam.net/godsdiensten>

- Zie ook andere artikels over geloof en LGBTQ+ op p. 8-9.

Pagina in krant: 8 & 9

Gericht naar: 4^e, 5de, 6^e middelbaar

Titel artikel: Dees geloofde nooit!

Samenvatting artikel:

Op onze website vind je zeven weetjes uit het verleden rond LGBTQ+, waarvan er drie terug te vinden zijn in de krant op pagina acht en drie op pagina negen.

Didactische suggesties per vak:

- Laat de leerlingen op een creatieve manier een tijdlijn maken van de weetjes.
- Zoek nog enkele weetjes die fout zijn. Lees de weetjes voor en laat de leerlingen kritisch kijken naar de weetjes. Laat hen beoordelen of de weetjes juist zijn of fout.

Methodiek:

Gender in de Blender

‘Venus en Mars’ (pagina 95-101).

‘Gender en sekse’ (pagina 23-44).

Extra info:

Extra artikel op www.paars.today (‘Stories’)

Pagina in krant: 9

Gericht naar: 4de middelbaar

Titel artikel: Jodendom: nog veel 'of' en te weinig 'en'

Samenvatting:

Nadav Shwartz is homoseksueel en joods-orthodox. Hij is van mening dat hij zeker niet minder om zijn geloof geeft omdat hij op mannen valt. Er zijn nog te veel homo's en lesbiennes die hun seksuele voorkeur verstoppen omdat ze bang zijn dat ze hun geloof in gevaar brengen.

Didactische suggestie:

- In deze les kan je het thema 'homoseksualiteit' (of breder: LGBTQ+) bespreken door hoekenwerk. Je deelt je klas in vier groepen en bespreekt per hoek één van de wereldgodsdiensten. Je laat ze vergelijken en ontdekken met andere godsdiensten. Als synthese kunnen leerlingen een godsdienst en hun kijk op LGBTQ+ voorstellen. Of via een stellingenspel kan informatie met de klas gedeeld worden.

- Leerlingen bereiden een interview met een rabbijn of Joodse leerkracht voor. Het is de bedoeling om via dit interview meer te weten te komen over het geloof en hoe deze tegenover homoseksualiteit staat.

Methodiek:

Recht op Liefde

'Seksuele diversiteit en religie' (pagina 53).

'Leren argumenteren over seksuele diversiteit' (pagina 54).

Extra info:

- <https://www.samsam.net/godsdiensten>

- Zie ook andere artikels over geloof en LGBTQ+ op p. 8-9.

- Laat leerlingen kennismaken met Troye Sivan (een homoseksuele acteur van joodse afkomst).

Pagina in krant: 9

Gericht naar: 4de middelbaar

Titel artikel: Christen en Lesbisch: “De kinderen meekrijgen naar de kerk blijft een opgave”

Samenvatting artikel:

Elisa is lesbisch én gaat elke zondag naar de kerk. Ze was eerst gehuwd met een man en kreeg met hem twee prachtige kinderen. Na een huwelijk van zeventien jaar leerde Elisa de vrouw van haar leven kennen. Elisa's nieuwe vriendin laat zich binnenkort ook dopen.

Didactische suggesties per vak:

- In deze les kan je het thema 'homoseksualiteit' (of breder: LGBTQ+) bespreken door hoekenwerk. Je deelt je klas in vier groepen en bespreekt per hoek één van de wereldgodsdiensten. Je laat ze vergelijken en ontdekken met andere godsdiensten. Als synthese kunnen leerlingen een godsdienst en hun kijk op LGBTQ+-voorstellen. Of via een stellingenspel kan informatie met de klas gedeeld worden.
- Leerlingen bereiden een interview met een priester of christelijke godsdienstleerkracht voor. Het is de bedoeling om via dit interview meer te weten te komen over het geloof en hoe dat tegenover homoseksualiteit staat.

Methodiek:

Recht op Liefde

'Seksuele Identiteit' (pagina 46-47).

Extra info

- <https://www.samsam.net/godsdiensten>

- Zie ook andere artikels over geloof en LGBTQ+ op p. 8-9.

Pagina in krant: 10
Gericht naar: alle jaren

Titel artikel: Start je eigen GSA!

Samenvatting:

Dit artikel is een stappenplan om zelf een Gender and Sexuality Alliance op te richten. Dit is een groep die ervoor zorgt dat op school iedereen zich thuis voelt. In deze groep zitten zowel LGBTQ+'ers als hetero's; iedereen is welkom. Samen worden er acties georganiseerd om het taboe rond seksualiteit in de school te doorbreken.

Didactische suggesties:

- Laat de leerlingen affiches ontwerpen voor op school.
- Laat leerlingen een GSA-actie bedenken.
- Laat leerlingen een e-mail opstellen om leerlingen en leerkrachten op de hoogte te brengen van je GSA-groep en de acties.

Drukwerk:

Inspiratiegids voor scholieren

Meer info:

- www.gsanetwerk.nl
- www.paars.today

Pagina in krant: 11

Gericht naar: 5de en 6de middelbaar

Titel artikel: “LGBTQ+-community mag zich op school niet alleen voelen”

Samenvatting:

Het artikel licht toe hoe er op Sint-Lucas school Kunstsecundair Antwerpen een groep werd opgericht, door leerlingen voor leerlingen, waar iedereen terecht kan met vragen over seksualiteit of als ze in de knoop zitten met hun seksualiteit.

Didactische suggesties:

Richt samen met leerlingen projectmatig een campagne/praatgroep op omtrent de LGBTQ+-community. Organiseer en creëer een veilige ruimte voor alle studenten, waar ze vrijblijvend vragen kunnen stellen of om hulp vragen.

Extra info:

- www.gsanetwerk.nl.
- www.paars.today.
- Sluit ook aan bij de artikels: ‘Start je eigen GSA’, ‘Een hotdog voor een regenboog’ en ‘Doe het met bloemenkransen en cupcakes’.

Pagina in krant: 12

Gericht naar: 5de en 6de middelbaar

Titel artikel: “een goed voorbeeld”

Samenvatting:

BV's die een rol als LGBTQ+ vertolkten.

Didactische suggesties:

- Zoeken naar nog meer voorbeelden van acteurs die een LGBTQ+-rol vertolkten. En andersom: welke LGBTQ+-acteur ken je?
- Discussie: moet een LGBTQ+-rol gespeeld worden door een LGBTQ+-persoon? Bv: 'girl'.

Pagina in krant: 12

Gericht naar: 3de, 4de, 5de en 6de middelbaar

Titel artikel: Boeken? Boeken!

Samenvatting artikel:

Dit artikel geeft een overzicht van verschillende boeken die te maken hebben met seksuele diversiteit en religie.

Didactische suggesties per vak:

- Laat de leerlingen een van de boeken kiezen. Geef hen de tijd om het boek te lezen. Laat hen nadien er een boekbespreking over maken met behulp van een PowerPoint, Fiche etc.
- Laat de leerlingen de inleiding op de achterkant van het boek lezen. Zorg dat de voorkant bedekt is. Laat hen nu op basis van de inleiding een kaft maken op een creatieve manier.

Methodiek:

Gender in de Blender

'Genderknipsels en taal' (pagina 69-71).

Extra informatie:

In de Holebibib kan je LGBTQ+-boeken huren aan een zeer voordelig tarief.

Pagina in krant: 13
Gericht naar: 3de middelbaar

Titel artikel: Uit de muziekkast

Samenvatting artikel:

In muziek zit vaak een boodschap. Sommige zangeressen en zangers willen zo LGBTQ+-mensen steunen.

Didactische suggesties:

- Leerlingen proberen aan de hand van de songtekst te verklaren wat zij denken wat de zanger wil bedoelen met deze tekst.
- Werkwoordvervoeging + begrippen in verband met homoseksualiteit vertalen van Nederlands naar Engels.
- Laat leerlingen een strofe schrijven die past bij een liedje over LGBTQ+.
- Kennen leerlingen zelf nog liedjes waarin LGBTQ+-mensen worden gesteund? Maak eventueel een playlist.

Methodiek:

Gender in de Blender

'For Today I Am A Boy' (pagina 165-167).

Extra info:

www.paars.today.

Pagina in krant: 13

Gericht naar: 3de, 4de, 5de en 6de middelbaar

Titel artikel: Hiphop omarmt LGBTQ+

Samenvatting:

Het artikel licht toe hoe de hiphopwereld stilaan de LGBTQ+-community aanvaardt, ondanks het feit dat er nog veel werk aan de winkel is. Frank Ocean is een van de eerste rappers die openlijk uitkomt voor zijn geaardheid.

Didactische suggestie:

Laat leerlingen een rap schrijven over de acceptie van de LGBTQ+-gemeenschap.

Methodiek:

Gender in de Blender

'For Today I Am A Boy' (pagina 165-167).

Pagina in krant: 14
Gericht naar: 6de middelbaar

Titel artikel: Als Amber en Leentje plots Maarten en Leentje worden

Samenvatting artikel:

De partner van Leentje ondergaat een geslachtsverandering. Wat gebeurde er allemaal?

Didactische suggesties per vak:

-Individueel of per twee vragen verzinnen die je zou willen stellen aan een persoon die van geslacht verandert. Uit alle vragen worden de 10 beste vragen gekozen. In de klas komt er een transgender spreken en de leerlingen nemen het interview af als echte journalisten. Het interview kan eventueel gemonteerd en bewerkt worden tot een 'echt filmpje'. Het interview kan ook in een andere taal afgenomen worden.

-Niet elke transgender wil een geslachtsoperatie ondergaan!

Methodiek:

Gender in de Blender

'Jo en Sam' (pagina 147-149).

'Gendercarrousel' (pagina 105-108).

'Hij is zwanger' (pagina 57-61).

Titel artikel: Wegwijs in het grote genderbos

Samenvatting:

Het artikel maakt je wegwijs in het genderbos door het toelichten van enkele belangrijke termen.

Didactische suggestie:

- Speel een memoriespel met de verschillende termen die in het artikel worden toegelicht. Bv. term met afbeelding linken of toelichting met term/afbeelding linken.
- Laat leerlingen een woordenlijst over identiteit/relaties aanleggen.
- Ontleed samen met leerlingen de woorden en onderzoek de betekenis van de voorvoegsels. Kennen ze nog andere woorden met deze voorvoegsels?

Methodiek:

- *Gender in de Blender*
 'Genderkwis' (pagina 45-52)
- *Recht op Liefde*
 'Omgaan met diversiteit' (pagina 30).

Drukwerk:

- Brochure *Trans*@school*. Online kan je deze brochure downloaden op www.paars.today.
- Folder *T-jong*.
- Flyer *Transgender Infopunt*.

Extra info:

www.genderindeblender.be

Pagina in krant: 15

Gericht naar: 5de middelbaar

Titel artikel: My new body and me

Samenvatting artikel:

Jason is 20 jaar en transgender. Hij neemt al twee jaar lang hormonen en heeft twee operaties achter de rug. Er is geen twijfel meer mogelijk: hij is een man.

In het artikel licht Jason toe hoe het proces van zijn naamverandering verliep. Hij beschrijft de reactie van zijn moeder en een jeugdvriendin.

Didactische suggesties:

- Om dit thema bespreekbaar te maken, kan je een spreker uitnodigen. Deze persoon kan zijn/haar/hun eigen ervaringen delen met de leerlingen. Je kan de leerlingen de opdracht geven om vijf vragen rond transgenders voor te bereiden. Op deze vijf vragen moeten de leerlingen tijdens het spreekmoment een antwoord krijgen. Na het spreekmoment krijgen de leerlingen tijd om een verslag te schrijven, hierin moeten ze de vijf vragen verwerken.

- Als het niet mogelijk is een spreker te vinden, kan u ook fragmenten uit de Im 'The Danish girl' of van het programma 'M/V/X' laten zien.

- Bespreek de natuurlijke lichamelijke veranderingen tijdens de puberteit, besteed hierbij aandacht aan innerlijke (hormonale) en uiterlijke veranderingen. Bespreek dan welke zaken er 'moeten' veranderen om van geslacht te veranderen. Zijn fysieke veranderingen voldoende? Moet er bij een man gezichtsbeharing zijn? Moet een vrouw een baarmoeder hebben of is een vagina voldoende? Dit kan je koppelen aan een loso sch gesprek: wat is gender?

Methodiek:

- Gender in de Blender

'Van geslacht veranderen' (pagina 83-86)

'Genderpaspoort' (pagina 63-67)

- *Recht op Liefde*

'Genderidentiteit' (pagina 38-39).

- *Schooluitdekast.be*

'Lesmap Three Generations'.

Extra info:

www.genderindeblender.be

Pagina in krant: 16

Gericht naar: 1ste middelbaar

Titel artikel: Lekker vogelen

Samenvatting:

Niet alleen mensen kunnen een homoseksueel koppel vormen. Volgens dit artikel zijn er meer dan 1500 dieren die homoseks hebben of koppeltjes vormen met iemand van hetzelfde geslacht. Ondanks hun homoseksualiteit kunnen ze toch een jong ter wereld brengen. Om dit te verwezenlijken hebben dieren allemaal verschillende tactieken/manieren.

Didactische suggesties:

- Nadat voortplanting bij de mens besproken werd, kan de vergelijking met dieren gemaakt worden. Laat leerlingen zoeken naar gelijkenissen en verschillen. Eventueel denken leerlingen na over de vraag hoe homoseksuele koppels toch kinderen kunnen krijgen.
- Leerlingen lezen het artikel en duiden tien kernwoorden aan. Met deze woorden gaan ze creatief aan de slag (een gedicht, elfje, verhaal, ...). Het is belangrijk dat deze opdracht gaat over homoseksualiteit bij mensen en dieren.

Methodieken:

- *Gender in de Blender*
 - 'Sekse M/V' (pagina 17-22).
 - 'Aardig advies' (pagina 53-55).
- *Recht op Liefde*
 - 'Praten over seksualiteit' (pagina 45-46).

Deze handleiding werd gerealiseerd door: de studenten lerarenopleiding PAV van Artesis Plantijn Hogeschool: Maryam El Atimi, Salma El Khalfaoui, Amal El Maazouzi, Lies Geboers, Fien Kerckhofs, Ilham Ourarhe, Besa Shefkiu, Gizem Somers, Mike Soulliaert, Yara Van den Broeck en Hannelore Vanhaeren o.l.v. lector Nele De Witte met ondersteuning van Jeroen Thierens en Petra Larosse van vzw JOEN.

Vormgeving: Laura Loveniers

